

15 562

Wijziging van de Wet investeringsrekening en van enkele belastingwetten

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 30 mei 1980

Inleiding

Alvorens in te gaan op de vragen die door de vaste Commissies voor Economische Zaken en voor Financiën gesteld zijn, hechten wij er aan onze waardering uit te spreken voor de voortvarendheid waarmee de commissies de behandeling van het onderhavige wetsontwerp ter hand hebben genomen. Wij stellen dat gezien het belang van de in het wetsontwerp besloten voorstellen bijzonder op prijs.

De leden van de P.v.d.A.-fractie brachten allereerst de door hen geuite wens tot evaluatie van de WIR in herinnering. Ofschoon wij de wenselijkheid van evaluatie van beleidsmaatregelen volledig onderschrijven, willen wij er op wijzen dat voor een zinvolle evaluatie aan de voorwaarde voldaan moet zijn dat de betreffende regelingen een redelijke periode in de praktijk moeten hebben gewerkt. Zoals in de nota naar aanleiding van het eindverslag aan de Tweede Kamer (kamerstuk II, 15 562, nr. 13, blz. 2) in dit verband naar voren is gebracht, is een kwantitatieve analyse van de effecten van de WIR, getel op de relatief korte werkingsperiode, thans nog niet mogelijk. Het vaststellen van econometrische samenhangen vergt de beschikbaarheid van voldoende tijdwaarnemingen, die ten aanzien van nieuwe maatregelen nu eenmaal ontbreken. Wel is op dit moment reeds onderzoek gaande naar de mogelijkheden om tot een hernieuwde schatting te komen van het effect van investeringsimpulsen in het algemeen, waarbij de WIR ten aanzien van basispremies en de regionale werking door de combinatie met de SIR op één noemer wordt gebracht met de faciliteiten die vóór de WIR van toepassing waren: de investeringsaftrek en de vervroegde afschrijving. Uiteraard zal de in het jaarlijks verslag aan het parlement op te nemen informatie over de WIR-premies een aangrijpingspunt kunnen vormen voor een evaluatie van de verschillende premie-elementen.

Daarnaast is een studie gaande naar de reikwijdte en werking van een aantal wettelijke bepalingen ten aanzien van de WIR; het streven is er op gericht om op grond van deze studie voorstellen tot reparatie te doen.

Met betrekking tot de vraag die deze leden stelden over de internationaal aanbevolen stimuleringsmaatregelen kan het volgende worden opgemerkt. In 1978 werd internationaal een programma van gecoördineerde acties overeengekomen, waarbij een aantal landen een éénmalig stimuleringsprogramma zou uitvoeren. Hiermee werd beoogd dat een – vanwege betalings-

balanstekorten en hoge inflatie wenselijke – vertraging in de groei van de binnenlandse bestedingen in de Verenigde Staten zou worden opgevangen door een versnelling van de groei van de binnenlandse bestedingen in andere grote landen, met name Duitsland en Japan. Terwijl de uitwerking van deze programma's zich manifesteerde trad er opnieuw een sterke olieprijsstijging op. Deze olieprijsstijging stelt de economieën thans eerst en vooral voor de noodzaak het daaruit voortvloeiende reële inkomensverlies te absorberen en de versnelling in de inflatie ongedaan te maken. In internationaal verband wordt erkend dat daarom verbetering van de aanbodzijde van de economie een belangrijk doel is, waarbij met name investeringsstimulerende maatregelen een belangrijke rol kunnen vervullen.

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen in dit verband verder welke maatregelen in de landen van de EG, in Amerika en in Japan genomen worden ter bevordering van de energiebesparing en beperking van milieuvervuilingen bij ondernemingen.

Ten aanzien van de energiebesparing in ondernemingen kan in het algemeen gesteld worden dat in deze landen evenals in Nederland een keuze wordt gemaakt uit de volgende mogelijkheden:

- het stimuleren van het opzetten van een energieboekhouding;
- het geven van voorlichting;
- subsidie voor advisering door consultants;
- subsidie voor investeringen;
- fiscale faciliteiten voor investeringen;
- subsidie voor demonstratieprojecten;
- sectorsgewijze onderzoeken;
- stimuleren van warmte/kracht toepassing;
- stimuleren van benutting van afvalwarmte;
- bevorderen van hergebruik van materialen.

Apart kan nog vermeld worden dat in Amerika en in Japan in overleg met een aantal energie-intensieve bedrijfstakken besparingsstreefcijfers zijn opgesteld voor de komende jaren en dat een aantal grote energieverbruikers jaarlijks aan de overheid rapporteert over de stand van zaken.

Met betrekking tot het milieu kan grosso modo worden gesteld dat in nagenoeg alle geïndustrialiseerde landen wetgeving c.q. programma's van maatregelen met betrekking tot de waterverontreiniging, luchtverontreiniging en de afvalstoffenverwijdering in uitvoering zijn, zij het dat in het tempo van uitvoering verschillen optreden. Ook het probleem van de geluidshinder, de milieugevaarlijke stoffen en de externe veiligheid wordt in verschillende landen reeds op systematische wijze aangepakt, dan wel worden initiatieven daartoe ondernomen. Voorts zij gewezen op de toepassing van milieu-effectrapportage als nieuw aanvullend beleidsinstrument, dat na introductie in de USA nu ook zijn weg vindt in andere landen.

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen eveneens onze visie op stimulering van investeringen via leningen onder gunstige voorwaarden mede in relatie tot het WIR-instrumentarium. Naar onze opvatting kunnen beide maatregelen vanuit een eigen invalshoek geëigende middelen zijn voor de stimulering van investeringen. Leningen zijn dan met name de aangewezen weg als het gaat om zeer specifieke financieringsproblemen zoals die ontstaan bij activiteiten met een hoog risico of waarvoor moeilijk leningen op de kapitaalmarkt zijn te verkrijgen terwijl de onderneming toch een niet onaanzienlijke financiële versterking behoeft. Wij zouden echter leningen onder gunstige voorwaarden niet op één lijn willen stellen met het WIR-instrumentarium, dat veel meer gericht is op een algemene en tevens richtinggevende verbetering van het investeringsklimaat. Het instrument van gunstige leningen moet flexibel en zeer specifiek inzetbaar zijn vanwege de specifieke bedrijfsomstandigheden.

Een uitbreiding van een dergelijk instrument tot alle belastingplichtige investeerders zou of onuitvoerbaar of onvoldoende specifiek en flexibel worden. Niet alleen onuitvoerbaar vanwege het aantal te behandelen aanvragen per jaar maar ook vanwege het feit dat een toenemende voorraad van leningen administratief gedurende vele jaren moet worden bewaakt.

De leden van de C.D.A.-fractie vroegen wanneer de lijsten, waarin de investeringen die voor de energie- respectievelijk de milieutoeslag in aanmerking komen, worden aangewezen, zullen worden vastgesteld en gepubliceerd. Het is de bedoeling dat de publikatie plaatsvindt rond het tijdstip, waarop het onderhavige wetsontwerp tot wet verheven is, en in werking treedt, zodat de beschikkingen, waarin de lijsten worden neergelegd, met in gang van datzelfde tijdstip in werking kunnen treden.

De leden van de C.D.A.-fractie herinnerden er aan dat in eerder stadium ten aanzien van de invoering van de tweede fase van de WIR 1 januari 1979 als streefdatum was genoemd. Deze leden stelden de vraag welke oorzaken geleid hebben tot deze vertraging.

Inderdaad is het zo, dat het streven er aanvankelijk op gericht was om op 1 januari 1979 de tweede fase te doen ingaan. Deze streefdatum is voor het eerst genoemd in de regeringsverklaring van 18 januari 1978. Ten tijde van de parlementaire behandeling van de eerste fase van de WIR in mei 1978 werd duidelijk dat een dergelijke termijn, mede gezien de ter zake te vragen en uit te brengen adviezen, moeilijk haalbaar zou zijn (zie Handelingen Tweede Kamer, 9–11 mei 1978, blz. 2298, 2299 en 2364). Desondanks hebben wij gezien het belang van een spoedige totstandkoming van de tweede fase er nog geruime tijd naar gestreefd, invoering per 1 januari 1979 mogelijk te maken. In aanmerking nemende dat in de maanden voorafgaande aan de indiening van het wetsontwerp in april 1979, uitvoerige adviezen zijn opgesteld door een drietal instanties, te weten de Sociaal-Economische Raad, de Voorlopige Centrale Raad voor de Milieuhygiëne en de Algemene Energie Raad, menen wij achteraf te mogen stellen dat de voorbereiding van deze vrij gecompliceerde wetgeving in een relatief korte tijdspanne tot een afronding is gebracht.

Ten tijde van de indiening van het wetsontwerp was de verwachting dat de tweede fase nog in de loop van 1979 in werking zou kunnen treden. De discrepantie die wat betreft energiebesparende stimulansen zou ontstaan tussen de per 1 januari 1979 afgelopen ad hoc regeling van Economische Zaken en de energietoeslag in de WIR werd daarbij niet onoverkomelijk geacht. Wij willen niet uitsluiten dat de discrepantie die uiteindelijk blijkt te zijn ontstaan in een aantal gevallen tot uitstel van investeringen en van beslissingen heeft geleid.

Deze leden waren het eens met de strekking van een motie van de Tweede Kamer (kamerstuk II, 15 562, nr. 40), waarin de wenselijkheid tot uitdrukking werd gebracht dat bij de periodieke aanpassing van de lijsten institutioneel overleg met het betrokken bedrijfsleven moet plaatsvinden. Zij vroegen of reeds duidelijk is of er mogelijkheden tot een dergelijk overleg zijn.

Tijdens de plenaire behandeling van het onderhavige wetsontwerp heeft de eerste ondergetekende naar aanleiding van een amendement van de heren De Korte en Van Houwelingen (kamerstuk II, 15 562, nr. 40) waarin voor wijziging van de lijsten raadpleging van de SER verplicht werd gesteld, naar voren gebracht dat vermeden zou moeten worden dat raadplegingsprocedures ertoe zouden leiden dat – ook voor relatief kleine wijzigingen – aanzienlijke vertragingen in de tijd optreden. Dat zou het tijdig aanpassen van de lijsten aan nieuwe technologische ontwikkelingen in de weg kunnen staan. Wij willen de in de motie neergelegde intentie zo uitleggen dat het bedrijfsleven ten aanzien van de samenstelling van de lijsten in staat wordt gesteld om zijn wensen ter zake kenbaar te maken en met de betrokken departementen te bespreken. Wij beraden ons nog op welke wijze een en ander het meest efficiënt kan geschieden.

Leden van de C.D.A.-fractie vroegen ons meer inzicht te verschaffen in de mogelijkheden om binnen de WIR een vorm van innovatietoeslag te creëren die ook de component van de lonen en salarissen bestrijkt.

Zoals nog zeer recent door de eerste ondergetekende in de Tweede Kamer is medegedeeld (Handelingen, 14 mei 1980, blz. 4729) wordt thans nog onderzocht in hoeverre een en ander wenselijk en mogelijk is. Het komt ons zinnig voor de uitgebreide commissievergadering over de Innovatienota af te wachten alvorens verdere maatregelen te treffen.

Budgettaire aspecten

Gelet op ons standpunt dat onverkort zal worden vastgehouden aan een premieplafond van 50%, zal, zo stelden de leden van de P.P.R.-fractie, de toevoeging van toeslagen ertoe leiden dat in de praktijk al spoedig het maximum wordt bereikt waardoor de selectieve werking van de toeslagen wordt beperkt. De leden vroegen of het kabinet in dit verband de voorkeur geeft aan een verlaging van de basispremies of een verhoging van de 50%-grens. Wij willen er allereerst op wijzen dat gezien de hoogte van de premiepercentages en de opzet van de diverse toeslagen een cumulatie tot 50% eigenlijk alleen denkbaar is voor de categorie gebouwen. Zelfs voor die categorie zal zich een sterke cumulatie van premiabele kenmerken moeten voordoen, om het plafond effectief te doen zijn.

Het thans bij de Tweede Kamer in behandeling zijnde wetsontwerp inzake de verlaging van de basispremies voor gebouwen (kamerstuk II, 15 942) zal ertoe leiden dat de effectieve ruimte voor toeslagen nog verder wordt vergroot. Wij willen er overigens geen misverstand over laten bestaan dat wij de weg van de verhoging van de 50%-grens om de ruimte voor toeslagen te vergroten afwijzen. Met betrekking tot de bevordering van innovatie, zeiden deze leden het te betreuren indien de impulsen daarvoor zouden worden beperkt door de 50%-grens. Zij vroegen of het nu reeds mogelijk is toe te zeggen dat de innovatietoeslag te zijner tijd buiten de maximumbepaling zal worden gehouden. Wij willen nogmaals stellen dat het totaal van de investeringsbijdragen uit hoofde van de WIR naar onze mening binnen het gestelde maximum van 50% zal moeten blijven. Slechts één toeslag, die voor grote projecten, is om uitvoeringstechnische redenen buiten dit maximum gehouden.

Gezien de continuïteitsproblematiek betreurden de leden van de C.D.A.-fractie de voorgestelde verlaging van de basispremies voor gebouwen, gelet ook op de catastrofale ontwikkelingen in de bouwsector. Zij vroegen of de Regering bereid is om – gezien het slechte algemene investeringsklimaat – aan de basispremiëring voor deze categorie juist nu weer hoge prioriteit toe te kennen. Wij willen allereerst benadrukken dat de middelen die zullen vrijkomen door de voorgestelde verlaging van de basispremies voor gebouwen, ter versterking van de structuur van het bedrijfsleven zullen worden aangewend. Wij menen dat de continuïteit van de stroom van financiële middelen naar het bedrijfsleven daardoor niet wordt aangetast. Vanuit deze achtergrond lijkt er weinig reden voor hernieuwde prioriteit met betrekking tot de basispremie voor gebouwen. Verder zij bedacht dat een verhoging van de basispremies voor bedrijfsgebouwen geen oplossing zou betekenen voor dat onderdeel van de bouw, waar zich thans de knellendste problemen voordoen: de woningbouw.

Met betrekking tot het verzoek van deze leden om, gelet op het gevaar van uitstel van bestellingen, het voornemen de basispremie voor outillage op korte termijn te verhogen kunnen wij wijzen op de inmiddels gepubliceerde beschikking ter zake, krachtens welke deze basispremie tijdelijk met 3 punten is verhoogd tot 10%.

De milieutoeslag

In oktober 1979 heeft de Nederlandse Regering aan de Commissie ter overweging voorgelegd de overgangperiode voor milieusteun met een aantal jaren te verlengen.

De reden voor dit verzoek was dat het bedrijfsleven, zowel in Nederland als in andere lid-staten, de spankracht mist om de extra milieulasten die voortvloeien uit de nog te voltooien sanering in de thans geldende overgangperiode volledig op te brengen. Uit contacten met de diensten van de Commissie blijkt dat, mede naar aanleiding van het verzoek van de Nederlandse Regering, thans een ontwerpvoorstel wordt uitgewerkt dat voorziet in een verlenging van deze periode met een aantal jaren. Bovenstaande maakt

duidelijk, zulks in antwoord op de vraag van de leden van de C.D.A.-fractie, dat er voldoende reden is om aan te nemen dat de Europese Gemeenschap akkoord zal gaan met de handhaving van de milieutoeslag, na 1 januari 1981. In het algemeen delen wij de mening van deze leden dat lijst II verder dient te worden uitgebouwd.

Gedurende de behandeling van het wetsontwerp in de Tweede Kamer hebben wij ons herhaaldelijk in die zin uitgesproken. Op dit moment wordt aan deze uitbouw gewerkt, die echter slechts na een zorgvuldige voorbereiding kan geschieden. De relevante milieuvriendelijke productieprocessen dienen immers nauwgezet in technische termen te worden omschreven, terwijl ook de meerkosten van deze processen ten opzichte van meer vervuilen- de varianten bekend dienen te zijn.

Of op de lange duur de uitbouw van lijst II ten koste zal moeten gaan van lijst I, welke mogelijkheid het C.D.A. oppert, valt nog niet te zeggen. Het is ook niet zonder meer juist een oorzakelijk verband te leggen tussen uitbouw van lijst II en inkrimping van lijst I.

Beide lijsten hebben, gegeven de verschillende selectiecriteria, specifieke effecten op de milieuvriendelijkheid van de productie. Een eventuele inkrimping van lijst I dient in eerste instantie gebaseerd te worden op een oordeel over de specifieke effecten van de lijst op zich zelf, los van een eventuele uitbouw van lijst II.

De aan de Tweede Kamer toegezegde notitie over de effecten van de milieutoeslag, te bezien na enkele jaren praktische ervaring met deze toeslag, lijkt een geschikt kader om op deze kwestie in te gaan. In de tussentijd ligt het niet voor de hand het uitgangspunt te verlaten dat lijst I een in beginsel uitputtende opsomming van deugdelijke milieuvoorzieningen is.

In het verleden is overcapaciteit bij collectieve zuiveringsinstallaties inderdaad geconstateerd. Bij de behandeling van de nota Milieueffingen in de Tweede Kamer is hier uitvoerig op ingegaan. Voor deze overcapaciteit kan een tweetal verklaringen worden gegeven. Bij de bouw van nieuwe zuiveringsinstallaties wordt veelal rekening gehouden met een zekere bevolkingsgroei en – indien vestigingsplaatsen voor bedrijven aanwezig zijn of gepland zijn – met een toename van de industriële vervuiling. Deze ontwikkelingen zijn in een aantal gevallen overschat, zodat de belasting van de betrokken installaties (nog) niet op het voorziene niveau is gekomen.

De tweede oorzaak is een vermindering van de lozingen van de op een zuiveringsinstallatie aangesloten bedrijven als gevolg van bedrijfssluitingen, interne saneringen of zuiveringsmaatregelen bij het bedrijf.

Beide ontwikkelingen hebben een ongunstig effect op het verloop van de heffingsbedragen. In het eerste geval door het uitblijven van een verbreding van het financiële draagvlak. De invloed op het heffingsbedrag zal zeker in het tweede geval vrijwel direct merkbaar zijn. Waterschappen en zuiveringschappen hebben geen andere bronnen van inkomsten en moeten derhalve vrijwel gelijkblijvende kosten over een kleiner aantal vervuilingseenheden verdelen.

Een precieze kwantitatieve aanduiding van de verhogingen van de heffingen ten gunste van afkoppeling van bedrijven is niet te geven, deels door de verwevenheid van de meerdere oorzaken voor de overcapaciteit, deels omdat compenserende ontwikkelingen zijn opgetreden. De bestaande overcapaciteit kan voor een deel worden opgevuld door aansluiting van woonkernen welke nog ongezuiverd lozen en waarvoor aanvankelijk andere voorzieningen waren gepland. Voorts kan bij installaties die als hoogbelast zijn ontworpen, bij de lagere belasting een beter zuiveringsrendement worden bereikt.

In het algemeen wordt niet verwacht, dat de WIR-milieutoeslag van 15% de afkoppeling van bedrijven van bestaande collectieve zuiveringsinstallaties significant zal beïnvloeden, indien de in het algemeen doorslaggevende stimulans van het uitsparen van heffingen daartoe in het verleden nog geen stoot heeft gegeven. De laatste ondertekenaar heeft in de Tweede Kamer overigens toegezegd, dit nog eens na te gaan en zonodig van zijn kant pas-

sende maatregelen te bevorderen. Voor nog te bouwen installaties zal uiteraard rekening worden gehouden met de door de milieutoeslag beïnvloede kostenverhouding eigen zuivering versus collectieve zuivering.

De energietoeslag

De leden van de C.D.A.-fractie pleitten voor een verhoging van de energietoeslag voor kolengebruik van 10 naar 15%. Bij het stoken van kolen zullen speciale voorzieningen getroffen moeten worden om aan de geldende milieueisen te voldoen. Deze voorzieningen maken een belangrijk deel uit van de totale investering in een kolengestookte installatie en komen zowel voor een energie- als een milieutoeslag in aanmerking. Daardoor zal de effectieve premie in de praktijk vaak meer dan 10% bedragen en voor sommige toepassingen (kolenvergassing, wervelbedverbranding) zijn beide toeslagen zelfs volledig cumulatief. Wij zijn van mening dat dit een voldoende stimulans genoemd mag worden. Voor bepaalde projecten kan tevens gedacht worden aan bijdragen uit het Nationaal Onderzoekprogramma Kolen en de in ontwerp zijnde regeling voor milieuvriendelijke technologieën.

Deze leden vroegen zich voorts af of bijzondere financieringsfaciliteiten naast investeringsstimulansen in overweging worden genomen.

Wij zijn ons bewust van de problematiek zoals door de C.D.A.-leden geschetst. Binnenkort zal door de NEOM in samenwerking met de Vereniging Krachtwerktuigen een enquête worden uitgestuurd naar een groot aantal bedrijven om te onderzoeken of er behoefte is aan een bijzondere financieringsfaciliteit voor energiebesparende investeringen. De resultaten van deze enquête zullen moeten worden afgewacht.

Uitvoering

De leden van de C.D.A.-fractie brachten de in de Tweede Kamer aangenomen motie (kamerstukken II, 15 562, nr. 35) in herinnering, waarin de Regering wordt verzocht maatregelen te treffen, die leiden tot een snellere verrekening van WIR-premies dan thans het geval is. De leden onderschreven dit verzoek en deden het verzoek aan deze motie spoedig uitvoering te willen geven. Wij nemen aan dat deze leden doelen op de situatie van een snellere uitbetaling van WIR-premies bij verliesgevende ondernemingen en van de toeslagen waarbij een DIR-verklaring nodig is. Bij voldoende winstgevende ondernemingen wordt immers reeds in de voorlopige aanslagen rekening gehouden met WIR-premies. Tot het bedrag van de premies behoeft dus minder belasting betaald te worden dan anders verschuldigd zou zijn. Van een noodzaak tot nog snellere verrekening kan ons inziens in deze situatie niet worden gesproken. In het geval van verliesgevende ondernemingen is een aantal ingrijpende maatregelen getroffen om ook aan deze ondernemingen de WIR-premies zo snel mogelijk uit te keren. Voor het geven van een goed inzicht in de materie hechten wij eraan de systematiek van de uitvoering van de WIR hier nog eens uiteen te zetten. Bij de totstandkoming van de Wet investeringsrekening is nadrukkelijk gekozen voor een fiscale bedding en wel die van de inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting. Deze keuze is niet in de laatste plaats ingegeven door de randvoorwaarden van objectiviteit, rechtszekerheid, duidelijkheid, continuïteit en vooruitberekendbaarheid. De keuze van het incorporeren in de Wet op de inkomstenbelasting 1964 en de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 impliceert dat het WIR-systeem mede zal moeten voldoen aan de voorwaarden en de systematiek die de belastingheffing c.q. de aanslagregeling vereist.

Ter zake van de uitbetaling van de premie is een belastingkredietsysteem onworpen. Inherent aan deze regeling is dat de te betalen belasting waarmee de premie verrekend wordt, eerst dient te worden bepaald. Het tijdstip van het ontstaan van de belastingschuld alsmede de grootte ervan en dus ook de fiscale relevantie van de investeringen worden bepaald door de belastingwet en daarbij wordt als tijdvak het kalenderjaar of het boekjaar aan-

gehouden. Het is derhalve ondenkbaar dat na iedere investering en aanbesteding ter zake een soort tussenaanslag wordt opgelegd, waarmee de premie dan wordt verrekend.

Binnen dit gegeven fiscale kader is reeds al het mogelijke gedaan om de uitbetaling (verrekening van de premie) te bespoedigen. Enerzijds is het wettelijk fiscale kader hiervoor aangepast door de introductie van de negatieve definitieve aanslag en de mogelijkheid om deze in voorlopige vorm reeds in het jaar na het belastingjaar waarop de aanslag betrekking heeft, op te leggen, mits de inspecteur de beschikking heeft over een DIR-verklaring omtrent het vermoedelijke bedrag van de te verrekenen WIR-premies (zogenoemde VTI-verklaring). Anderzijds is de organisatie van de aanslagregeling erop gericht dat de aangiften die kunnen leiden tot een aanslag waaruit ten gevolge van WIR-aanspraken een terugbetaling kan voortvloeien, binnen een jaar na afloop van het belastingjaar worden afgehandeld, mits de aangifte binnen 6 maanden na afloop van het belastingjaar is ingediend en er overigens geen aanleiding is de aangifte in een tijdrovend onderzoek te betrekken. In het kader van deze voorrangregeling zijn wat betreft de vennootschapsbelasting – alleen hiervoor beschikken we over gegevens – vóór 1 juli 1979 4864 aangiften over 1978 ingediend. Op 31 december 1979 waren daarvan 3959 afgehandeld.

Cijfers over het aantal in 1979 opgelegde negatieve voorlopige aanslagen vennootschapsbelasting over 1978 waarvoor een VTI-verklaring van de DIR vereist is, wijzen uit dat slechts in 27 gevallen vóór 31 december 1979 nog geen negatieve voorlopige aanslag was opgelegd.

In de gevallen waarin niet tijdig tot uitbetaling kon worden overgegaan lag de oorzaak enendeels in het feit dat bij een groot aantal aangiften – mede getuigd op de misbruikmogelijkheden bij een versnelde regeling voor een verrekening van investeringsbijdragen – aanleiding heeft bestaan een nader onderzoek in te stellen, waarmee uiteraard enige tijd is gemoeid. Anderdeels was de niet tijdige uitbetaling te wijten aan het feit dat het in incidentele gevallen niet mogelijk is gebleken met de bestaande personeelsbezetting de betreffende aangiften tijdig af te doen. Binnen het gegeven fiscale kader zien wij geen verdere mogelijkheden om de uitbetaling c.q. verrekening in het algemeen te versnellen. Met de leden van de C.D.A.-fractie zijn wij ervan doordrongen dat een prompte uitbetaling van de investeringsbijdrage belangrijk is. Dit besef heeft ertoe geleid dat momenteel wordt onderzocht of in specifieke situaties voor bepaalde toeslagen waarbij een DIR-verklaring nodig is, de verrekening of uitbetaling kan plaatsvinden in de aanslag over het jaar voorafgaande aan het jaar waarin de DIR-verklaring is afgegeven. Deze studie is inmiddels zover gevorderd dat nog dit jaar voorstellen ter zake kunnen worden verwacht.

Leden van de fractie van het C.D.A. informeerden naar het aantal per jaar te verwachten aanvragen voor een milieu- of energietoeslag en het benodigde personeelsbestand bij de DIR om dat aantal aanvragen tijdig te kunnen verwerken. Bij een drempel van f 10 000 zal het aantal aanvragen voor de milieu- en energietoeslag in totaal naar schatting ongeveer 8500 per jaar bedragen. Ten einde in staat te zijn dit jaarlijkse aantal aanvragen adequaat en binnen de door de wet voorgeschreven termijn te beoordelen zal de DIR met 40 à 45 medewerkers uitgebreid moeten worden. De hier genoemde getallen stemmen overeen met hetgeen ter zake in de memorie van antwoord en de nota naar aanleiding van het eindverslag aan de Tweede Kamer is vermeld. Evenals daar gebeurd is, is het goed ook op deze plaats te benadrukken dat tot op heden elke concrete werkervaring met de milieu- en energietoeslag ontbreekt, reden waarom de bovengenoemde getallen met de nodige onzekerheid zijn omgeven.

Met betrekking tot de combinatie van SIR-heffing en WIR-toeslag stelden de leden van de C.D.A.-fractie de vraag in hoeverre de SIR-heffing een rol speelt bij de berekening van de energietoeslag en welke invloed dit heeft op het plafondpercentage en op de eventuele desinvesteringbetaling. Zij gaan daarbij uit van de situatie waarin een ondernemer een gebouw laat zetten

waarvoor SIR-heffing is verschuldigd en waarvoor aanspraak kan worden gemaakt op de WIR-basispremie, en waarin een premiabele energievoorziening onderdeel uitmaakt van dat gebouw. Daar de SIR-heffing behoort tot de kostprijs van het gebouw, zodat die heffing de aanschaffingskosten (of voortbrengingskosten) verhoogt, betekent dit, zoals in het voorlopig verslag wordt opgemerkt, dat de investeringsbijdrage wordt berekend over de bouwsom van het gebouw, vermeerderd met de SIR-heffing. Voor de berekening van de energietoeslag moet eveneens rekening worden gehouden met de SIR-heffing, en wel met dat gedeelte van de heffing dat is toe te rekenen aan de energievoorziening; de totale SIR-heffing zal daartoe naar evenredigheid moeten worden omgeslagen over de bouwsom van het gebouw. Indien in vorenstaande situatie de bouwsom (exclusief de SIR-heffing) van het gebouw f 300 000 zou zijn, waarin aan energievoorzieningen f 60 000, dan bedraagt de basispremie (uitgaande van het bij wetsontwerp 15 972 voorgestelde verlaagde percentage van 18) f 55 170, berekend als volgt:

Bouwsom	f	300 000	
SIR-heffing: 13 percent van f 50 000 te weten f 300 000 bouwsom minus f 250 000 (art. 6 Wet selectieve investeringsregeling)	f	6 500	
	f	306 500	à 18%

Bij een toeslagpercentage van 10 bedraagt alsdan de energietoeslag f 5630, berekend als volgt:

Kosten energie voorziening	f	60 000	
SIR-heffing hierover: $60\ 000/300\ 000 \times f\ 6\ 500$	f	1 300	
	f	61 300	
niet voor toeslag in aanmerking komend bedrag (art. 61 eb, eerste lid)	f	5 000	
	f	56 300	à 10%

Voor de berekening van de desinvesteringsbetaling speelt de vraag of een SIR-heffing is verschuldigd op indirecte wijze een rol. De SIR-heffing maakt, zoals hiervoren is opgemerkt, deel uit van de grondslag waarover WIR-premie wordt berekend. De bepaling welke met het oog op een desinvesteringsbetaling het bedrag van een energietoeslag relateert aan het totale investeringsbedrag van de energie-investering (artikel 61 eb, tweede lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964) en het bedrag van de toeslag uitdrukt in een afgerond percentage daarvan, betreft derhalve ook de SIR-heffing in de grondslag. Voorts gaat ingevolge het bepaalde in artikel 61b, eerste lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 de grondslag waarover de desinvesteringsbetaling wordt berekend nimmer uit boven het investeringsbedrag; dit is het bedrag zoals dat op de hierboven aangegeven wijze is berekend. Voor het plafondpercentage is de vraag of een SIR-heffing is verschuldigd van geen betekenis meer. Anders dan de bestaande tekst van artikel 61f, eerste lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, welke voor de maximale omvang van de investeringsbijdrage nog uitgaat van een gedeelte van het investeringsbedrag, gaat de nieuwe tekst van de plafondbepaling uit van een maximumpercentage (aan basispremie plus toeslagen). In dat kader speelt een SIR-heffing niet; wel uiteraard bij de bepaling van de grondslag waarover WIR-premie wordt berekend.

Met betrekking tot de wijzigingen in de toepassing van de Wet selectieve investeringsregeling voor een gebied aan de oostrand van de Veluwe zij nog het volgende opgemerkt. Hoewel wij de noodzaak tot het uitvoeren van een selectief beleid ten aanzien van de Veluwe om redenen zoals die reeds zijn

aangevoerd in de nota van toelichting bij de algemene maatregel van bestuur, waarbij de Veluwe onder de werkingssfeer van de Wet SIR werd gebracht (Koninklijk besluit van 4 februari 1975, Stb. 50), ook nu nog onderschrijven, hebben wij, gelet op de wijziging in investeringsfaciliteiten voor de Veluwe na invoering van het WIR/SIR-regiem, gemeend dat enige tegemoetkoming wenselijk is door een strook aan de oostelijke Veluwerand geheel vrij te stellen van de Wet SIR en in een daaraan aansluitende strook een zogenaamd gewenningsregiem met betrekking tot de SIR-heffing in te voeren. Een nadere motivering van de grenzen van deze gebieden zal worden gegeven in de nota's van toelichting bij de daartoe strekkende algemene maatregelen van bestuur, waarvan de voorbereiding thans in een vergevorderd stadium verkeert.

De Minister van Economische Zaken,
G. M. V. van Aardenne

De Minister van Financiën,
A. P. J. M. M. van der Stee

De Staatssecretaris van Financiën,
M. J. J. van Amelsvoort

De Minister van Sociale Zaken,
W. Albeda

De Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne,
L. Ginjaar